

ОТВАРАЊЕ СКУПА

Поштовани предсједнице општине Цетиње, господине Јанковићу, колегинице и колеге, даме и господо,

Проглашење Црне Горе за краљевину, односно књаза Николе Петровића за краља, представља један од најзначајнијих датума у државноправној вертикали Црне Горе. Промјена облика владавине није значила само просту замјену књажевске титуле титулом краља, нити свечарску промјену назива књажевине Црне Горе у краљевину, већ је означавала израстање међународног субјективитета Црне Горе и њено сврставање у ред држава с највишим државноправним рангом у оновременој Европи.

Проглашење земље за краљевину 1910. није, дакле, превасходно имало за циљ да подигне репутацију династије, јер је она сама по себи у међународним оквирима била веома висока. Више од тога, проглашење је означавало сазрелост историјских услова да се држави да нови међународно-правни идентитет који ће додатно оснажити њен ионако изузетно значајан и под тешким условима остварен историјски ход, од борбе за стицање независности од османске власти, преко проглашења земље за књажевину 1852. до међународног признања 1878.

Споменути значајан датум у историји Црне Горе био је повод да Историјски институт Црне Горе, уз пресудну финансијску подршку Министарства културе, организује међународни научни скуп „Никола I Петровић Његош у друштвеном животу Црне Горе и Балкана“. Започињући његов рад у свечаној сали „Ђурђе Црнојевић“ у Владином дому на Цетињу, симболично, већ на почетку исказујемо поштовање према овом крупном догађају из друштвене и државноправне историје Црне Горе.

Свечаност уприличена на самом почетку међународног научног скупа је само увод у његов даљи научни рад, у коме ће учествовати представници из осам европских земаља, укључујући и Црну Гору.

Уз претходно речено, и сама чињеница о броју колега из других земаља који су нашли вријеме да се одазову нашем позиву говори о значају који се и у другим земљама придаје не само овом догађају већ и проучавању државноправне историје Црне Горе.

У намјери да не задржавам вашу пажњу предуго, желим да се захвалим свим учесницима из иностранства, како колегама из сусједних земаља: Србије, Хрватске, Бугарске, тако посебно колегама из Сједињених Амреичких Држава, Русије, Италије и Турске: проф. др Џону Тредвеју, проф. др Људмили Кузмичовој, др Варвари Хлебниковој, др Андре Цатанеу и др Натисе Огуџ.

Такође, велико хвала дужни смо да кажемо колегама историчарима из ЦАНУ и с Катедре за историју Филозофског факултета у Никшићу, као и нашим драгим колегама с Цетиња, историчарима и историчарима умјетности, који су данас с нама, од чијих реферата, с обзиром на њихов наслов, као и реферата колега из Историјског института, очекујемо употпуњавање новим резултатима сазнања о различитим сегментима црногорске прошлости, посебно оних везаних за, по много чему значајну, па и преломну, 1910. годину.

Присуство на овој свечаности предсједника општине Цетиње господина Јанковића за нас представља не само тренутну подршку већ и подстицај да оправдамо напоре које је он лично уложио у организацију овог скупа. То исто можемо казати и у погледу повјерења које је Министарство културе Црне Горе исказало према научним и стручним могућностима Историјског института Црне Горе повјеривши му организовање овако значајног скупа.

На крају, свим научним радницима који су прихватили учешће у раду на овом скупу, изражавам нашу љубазну захвалност, а свим осталима који су нам помогли у организационим и техничким припремама, а посебно у финансирању рада конференције, најтоплије се захваљујемо.

Овим завршавамо свечаност отварања конференције и прелазимо на наш дводневни научни рад, током којег свим учесницима желимо успјешно саопштавање њихових научних истраживања, а свима нама заједно остварење заједничких очекивања да ће конференција бити успјешна и да ће резултирати новим научним сазнањима.

Др Радослав Распоновић